

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 229

ΑΘΗΝΑΙ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1953

ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΗΣ ΚΕ' ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

Δέν μᾶς χωρίζουν ἀπ' τήν ΚΕ' Γενική Συνέλευση τοῦ κλάδου μας, παρά μόνον ἐλάχιστες ἡμέρες. Βεβαίως, σέ κάθε Γενική Συνέλευσή μας παρουσιάζονται πρό τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ διδασκαλικοῦ κόσμου τῆς χώρας μας πολλά θέματα γιά συζήτηση καί περισσότερα προβλήματα γιά ἀντιμετώπιση. Τέτοια δύσκολα προβλήματα πολλές φορές ὡς τώρα ἀντιμετώπισε ὁ κλάδος κι ἔλαβε ἱστορικές ἀποφάσεις, πού ὡδήγησαν στήν ἐπιτυχία.

Σήμερα ὁμως, ἂν θελήσωμε νά ἐξετάσωμε τή σοβαρότητα τῶν προβλημάτων, πού ἐμφανίζονται μπροστά μας, τόσο ὡς ὑπαλλήλων γενικά, ὅσο καί ὡς ἐκπαιδευτικῶν ἐιδικότερα, δέν θά ἦταν ὑπερβολή νά τονίσωμε, ὅτι ἡ ΚΕ' Γενική Συνέλευση τοῦ κλάδου μας συνέρχεται σέ μιᾶ ἐποχῇ πολῦ κρίσιμη. Κρίσιμη ὡς πρός τά γενικά δημοσιοὑπαλληλικά ζητήματα, ἀλλά ἀκόμα πῶς κρίσιμη καί ὡς πρός τά ἐιδικότερα προβλήματα, πού ἀφοροῦν τῇ λαϊκῇ μας Παιδείᾳ καί τόν ἐργάτη της, τὸ δάσκαλο.

Τὸ **προβλεπτικὸ** πρόβλημα βρίσκεται σέ σημεῖο περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη περίσταση ὀξεί. Ὁ μισθός, πού ἀποτελεῖ τὴ βάση τῆς ζωῆς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καί τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν ἦτο πάντοτε μισθός ἀνεπαρκῆς. Τώρα κατήντησε μισθός πείνης. Οἱ συνάδελφοι ἀδυνατοῦν πλέον μὲ τὸ σημερινὸ μισθὸ νά καλύψουν καί τίς στοιχειωδέστερες ἀνάγκες τῆς ζωῆς των. Ἡ ἀναγνώριση τῆς ἀνεπαρκείας τοῦ δημοσιοὑπαλληλικοῦ μισθοῦ χρονολογεῖται ἀπὸ πολλοὺς μῆνες τώρα ἀπὸ τὴν ἐπίσημὴν ἀπομνημονεύσεως του, παρά τὸν τελευταῖον ἐξευτελισμόν, τὸν ὁποῖον ὑπέστη μετὰ τὴν ὑποτίμησιν τῆς δραχμῆς.

Τὰ **ἐξαγγελλόμενα μέτρα**, τὰ ὁποῖα προτίθεται νά λάβῃ ἡ Κυβέρνησις, σχετικὰ μὲ τὴ ρύθμισιν τοῦ δημοσιοὑπαλληλικοῦ ζητήματος, ἔχουν δημιουργήσει σύγχυσιν καί ἀναταραχὴν ἀνάμεσα στίς τάξεις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Πολλὰ ψιθυρίζονται καί λέγονται καί διαδίδονται, ὥστε ἡ ἀναταραχὴ τῶν διαφόρων κατηγοριῶν τῶν δημ. ὑπαλλήλων νά εἶναι δικαιολογημένη. Ἀπὸ πολλὰς πλευρὰς διαπιστώνεται ὁ κίνδυνος, τὸν ὁποῖον διατρέχουν τὰ **ἀσφαλιστικὰ** μας Ταμεία μὲ τὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως, νά ἄρῃται νά λάβῃ ἡ Κυβέρνησις. Τὴν κρίσιμότητα ὁμως τῆς σημερινῆς ἐποχῆς μας τὴν ἐπιδεινώνει περισσότερο καί τὸ γεγονός, ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια πολλὰ **κεκτημένα δικαιώματα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων** ἔχουν ἀφαιρεθῆ καί πολλοὶ συνάδελφοι δημοσίου ὑπάλληλοι ἔχουν ζημιωθῆ παντοιοτρόπως καί καταφώρως (περικοπὴ τῶν συνταξίμων ἐτῶν στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ὑπηρεσίας Νέων Χωρῶν κλπ.). Ἡ **περικοπὴ τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας** καί **οἰκογενειακῶν βαρῶν** φαίνεται, πὼς πάει νά γίνῃ μόνιμη κατάσταση.

Ἄλλὰ σέ περισσότερο κρίσιμη περίσταση βρίσκεται ἡ ΚΕ' Γενική Συνέλευσις τὰ καθαρῶς ἐκπαιδευτικὰ μας ζητήματα, πού σχετίζονται μὲ τὴ Δημοτικὴ Ἐκπαίδευσιν καί τοὺς λειτουργοὺς της.

Ὁ **περίφημος κώδιξ**, πού ἔχει τεθῆ σέ ἐφαρμογὴ ἀπὸ τὸν περασμένο Ἰούλιο, μὲ τὰ στραγγαλιστικὰ του ἄρθρα ἔχει φέρει **πραγματικὴ ἀναστάτωση** σέ ὅτι ἀφορᾷ τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τῶν διοικητικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν σχετιζομένων μὲ τὴ στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν. Δέν ἐπέφερε μόνον ἀναστάτωση σέ ζητήματα σχετιζόμενα μὲ μεταθέσεις, ἀποσπάσεις, ἀναρρωτικὰς ἀδειας κλπ., ἀλλὰ καί σέ ζητήματα, πού ἀφοροῦν τὴν

ἠθικὴ καί ὕλική βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν δημοδιδασκάλων. **Οἱ προαγωγῆς** τῶν δημῶν δέν γίνονται ἀπὸ ἐνὸς χρόνου τώρα καί «κύριος οἶδε» πότε θά ἀρχίσῃ ἡ κανονικὴ ἐκτέλεσιν των. Τὸ ζήτημα τῆς **προωθήσεως τῶν δημῶν εἰς τοὺς βαθμοὺς τοῦ Διευθυντοῦ Β' καί Α' τάξεως**, ὅπως τοῦλάχιστον διαλαμβάνεται στὸν κώδικα παρελκύεται ἀδικαιολόγητα, χωρὶς οἱ διδόμενες ὑποσχέσεις νά τείνουν νά λάβουν τὴ μορφή τῆς πραγματικότητος. Ἡ προσπάθεια, πού δειλὰ δειλὰ ἐμφανίζεται γιά τὴν **εἰσαγωγὴν τῆς διδλίας καθαρευούσης** ἀπ' τίς κατώτερες ἀκόμα τάξεις τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ὀδηγεῖ σὸ συμπέρασμα, ὅτι δέν ἐπικρατοῦν οἱ ὀρθοὶ ἀντιλήψεις γιά τὴν ὑπόστασιν καί τὸ μέλλον τοῦ Δημοτικοῦ μας σχολείου. Ἐκτός ὁμως τούτων, δέν ἔπαυσε καί σήμερα ἀκόμη νά ὑφίσταται ὁ κίνδυνος, πού ἀπειλεῖ τὸ Δημοτικὸν σχολεῖο μὲ τὴν **εἰσαγωγὴν τῶν παιδιῶν σ' αὐτὸ ἀπὸ τοῦ 5ου ἐτους τῆς ἡλικίας των**. Ὁ κίνδυνος αὐτός ὄχι μόνον δέν ἔχει ἐκλείψει παντελῶς, ὅπως κακῶς πιστεύεται, ἀλλ' ἐμφωλεύει μέσα στοὺς κόλπους τῶν ἀσπόνδων φίλων τοῦ λαϊκοῦ σχολείου. Θά ἦταν ὁμως παράλειψιν νά μὴ ἀναφερθῆ, ὅτι ἡ ΚΕ' Γενική Συνέλευσις μας βρίσκει σέ μιᾶ ὄχι εὐχάριστη κατάσταση ἀπὸ ἀπόψεως **εὐρυθμίας καί εὐνομίας** σέ ὅτι ἀφορᾷ τὸ διοικητικὸν μας σύστημα καί τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος ἐκ μέρους ὄλων μας. Ἡ ἐξυπηρέτησις τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος, ἡ πολιτικὴ ἀνάμιξις καί ὁ κομματικὸς παρεμβατισμός, ἐνῶ δὲ θάπρεπε νάχουν καθόλου θέσιν στίς τάξεις τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν, ἐν τούτοις ρυθμίζουν δυστυχῶς καί σήμερα τὴν τύχην τῆς ἐκπαιδεύσεως μας καί τῶν ἐργατῶν αὐτῆς.

Μπροστὰ λοιπὸν σέ ἀπειρίαν προβλημάτων θά βρεθοῦν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ΚΕ' Γεν. Συνελεύσεως. Ἡ σοβαρότητα τῶν προβλημάτων αὐτῶν εἶναι περιττὸν νά τονισθῆ. Ὑποχρέωσιν τῶν συναδέλφων εἶναι νά τὰ μελετήσουν μὲ προσοχὴν καί νά λάβουν ἀποφάσεις σοβαρὰς. Ἐχουν ὑποχρέωσιν νά σκεφθοῦν, ὅτι ἡ ἀπλή ἐκδήλωσις συμπαθείας ἐκ μέρους τῶν ἀρμοσίων πρὸς τοὺς πενομένους δημοσίου ὑπαλλήλους καί ἡ τυπικὴ μόνον ἀναγνώρισις τοῦ δικαίου των καί ἡ διαπίστωσις τῆς ἀδυναμίας τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους, δέν ἔχουν θέσιν στίς σημερινὰς δύσκολας στιγμὰς, πού περνᾶμε. Πρέπει νά ληφθοῦν ἀποφάσεις, πρὸ τῶν ὁποίων ἡ Κυβέρνησις νά μὴ μπορῆ νά μείνῃ ἀδιάφορη. Νά ληφθοῦν ἀποφάσεις διὰ τὴν κατοχύρωσιν καί τὴν διασφάλισιν τῶν ἀσφαλιστικῶν μας Ταμείων, τὰ ὁποῖα διατρέχουν τὸν κίνδυνον ν' ἀνατιναχθοῦν στὸν ἀέρα μὲ τὰ θρυλλούμενα μέτρα ἀποσυμφορήσεως. Νά ληφθοῦν ἀποφάσεις γιά τὴν παραμονὴν μας ἢ ὄχι στὸν κώδικα νά ἐξευρεθῆ τρόπος ἐκτελέσεως τῶν προαγωγῶν, ἀλλὰ καί ν' ἀποφασισθῆ ἡ ἐμμονὴ τοῦ κλάδου καί ἡ ἀμετάκλητος ἀπόφασίς του νά διεκδικήσῃ μὲ ὄλγαν τὴν δύναμιν τοὺς βαθμοὺς τοῦ Διευθυντοῦ Β' καί Α' τάξεως.

Ἄκόμη πρέπει νά ληφθοῦν ἀποφάσεις καί νά διακηρυχθῆ στεντορεῶς πρὸς ὄλγαν τὰς κατευθύνσεις, ὅτι εἶναι ἐντελῶς ἀπαράδεκτη ἡ οἰαδήποτε βολὴ κατὰ τοῦ λαϊκοῦ Σχολείου, μὲ ὅποιονδήποτε τρόπον καί ἐὰν ἐπιχειρηθῆ αὐτή.

Ἐπίσης πρέπει νά ληφθοῦν ἀποφάσεις γιά τὸν ἠθικὸν καθαρισμὸν τοῦ κλάδου. Πρέπει νά πάυσῃ ὁ οἰοσδήποτε νά ἐμπορευεταί τὴ θέσιν του. Ἐχομε ἠθικὴν ὑποχρέωσιν ὄλοι μας νά κτυπήσωμε κατακέφαλα τὸ κακὸ αὐτό, τὸ ὁποῖον, ἐὰν συνεχισθῆ, συντόμως θά μᾶς διαλύσῃ. Ἄρκετὰ μέχρι σήμερα ἐταλαιπωρήθημεν καί ἀρκετοὺς κολάφους ὑπέστημεν. Τὸ κακὸ αὐτὸ πρέπει νά λείψῃ διὰ παντός. Καί θά λείψῃ, ἐὰν οἱ συνάδελφοι

ΣΤΟΜΕΝ ΜΕΤΑ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΔΗΜ. ΣΙΣΚΟΥ, δημοφύλου Ε' Εξαταξίου Κοζάνης

«Είναι λέξωχως λυπηρόν τό γεγονός, ότι εἰς τοὺς πραγματικῶς φίλους τῆς μεταρρυθμίσεως, δηλ. στοὺς δασκάλους, ἐπὶ πολλοῖς σφοδρά καί πραγματικά ἐπέλασαν γιά τήν προσδετικὴν διάρθρωσιν τῶν σχολικῶν μαθ. πραγματῶν ἢ σχολικῆ Ἐπιθεωρησὶς στάθμησιν σάν ἕνα φορτικόν ἔμπόδιον, ἀντί γὰ ἀποβῆ μιά ἀνυψωτικὴ ἐπιζήησις».

Kerschensteiner (1)

Εἰς τό ὄπ' ἀριθ. 222 φύλλον τοῦ «Διδ. Βήματος» ὑπό τοῦ ἀξιότιμου Ἐπιθεωρητοῦ κ. Ἀλιφεράκη, εἰς σύντομον σημείωμά του, κρινεται ἡ μέθοδος Decroly ὡς ἐπιζήησις καί ἀσύμφωρος διὰ τήν ἐκπαίδευσιν καί συνιστάται ἐμμονὴ εἰς τὰς παλαιὰς μεθόδους. Εἰς τό αὐτό σημείωμα, χαρακτηρίζεται ἐπίσης πᾶσα ἀπὸ πειρα πειρατισμοῦ μὲ τραγικόν ναυάγιον.

Ἡ δωδεκαετής ὕπηρεσία μου εἰς μονοτάξιον σχολεῖον, εἰς τό κατ' ἐξοχὴν αὐτό ἐκπαιδευτικόν χαρακώμα μάχης, ἦτις θά μοῦ διδῆ ἀσφαλῶς τόν τίτλον τοῦ «μαχητοῦ τῆς γραμμῆς τῶν πρόσω», καί ἡ ἴδεια, ὅτι αἱ ἀνωτέρω ἀντιλήψεις τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ, πιθανόν δα δημιουργοῦσιν μεγαλύτερον πανικόν μεταξὺ τῶν συναδέλφων, ἀπὸ ὅσων τυχόν ζήμιαν ἔφερον ἡ εντεκρόλειος δοξασιὰ, ὑπηρετοῦσαν τήν ἀπάντησιν μου αὐτῆν.

Κατ' ἀρχὴν πιστεῶ, ὅτι κάθε ἀπόπειρα διαχωρισμοῦ τῆς Εἰδικῆς Διδακτικῆς ἀπὸ τὸν ἐκπαιδευτικόν καί παιδαγωγικόν θέμα, εἶναι ἀτυχῆς, δεδομένης τῆς στενῆς συναρτησῆς τῆς. Κατὰ κόρον ἐτονίσθη τήν τελευταίαν ἐκκοσμοειδίαν, ἀπὸ πολιτικῶν, Ἐκπαιδευτικῶν καί ἄλλουσι ἡγέτας, ὅτι τὰ ἐκπαιδευτικῶν μαθ. οὐσίτημα νοσεῖ. Ὑπάρχει περισσότερο δυσάρεσκεια παρὰ εὐαρέσκεια. Κατ' ἐπανάληψιν ἐπροτάθη μίαν συνεχῆς ἐξέτασις καί βαθμιαία ἀναθεωρήσις μεθόδων καί προγράμματος, ἡ δὲ κατὰστάσις ἔχει πρὸ πολλοῦ καταστῆ ὑπερῶριμος διὰ τὸν συγχρονισμὸν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος, λόγω τῶν μεγάλων προόδων, ποῦ ἔχει ἐπιτελεῖσθαι μέχρι τοῦδε ἡ Παιδαγωγικῆ. Τοῦτο ἐπεβαθρῶθη καί διὰ μιαν ἀκόμη φoρὰν, ἀπὸ τῆν τελευταίαν ἔρευσιν τοῦ «Βήματος» μὲ τὰς ἀπαντήσεις, ποῦ ἔδωσαν οἱ πλείον ἔγκυροι καί ἀρμόδιοι Παιδαγωγικοὶ ἄνδρες τῆς χώρας μας. Ὁμολογεῖται βεβαίως, ὅτι κατὰ τήν διοχέτευσιν τῶν νέων Παιδαγωγικῶν καί διδακτικῶν ἀρχῶν εἰς τήν χώραν μας, πολλὰς παρεκτροπὰς ἐσημειώθησαν ὑπὸ φανατικῶν θιασωτῶν, πολλῆ σύγχυσις, παραπολιτικῆ καί νοθεία τοῦ νοήματος τοῦ «σχολεῖου ἀργασίος». Ἀλλὰ μὲ τήν αὐτὴν καλὴν πίστιν, πρέπει νὰ ὁμολογηθῆ, ὅτι ἐκινήθησαν καί λιμνάζοντα ὕδατα καί ὅτι ἔδωσαν καί ἡ Ἑλλάς τὸ παρὸν εἰς τὸ διεθνὲς προσκλητήριον.

(1) «Ἐκπαιδευτικὰ Χρονικὰ» τ. 52.

τήτα τοῦ παιδιοῦ, συνεισφέρει στήν ἀμεση πρόδοσι τῆς πνευματικότητάς του, ἀναπτύσσει τὴ φυσικὴ του ἐξέλιξι μὲ τὰ σπὸρ καί τὰ παιγνίδια, καλλιεργεῖ τὴν ἠθικότητα, ἐμπνέει τὴ θρησκευτικότητα, ἐξασκεῖ εὐεργετικὴν ἐπίδρασι σὸ γύρω του» περιβάλλον καί ἐξαπλώνει γύρω του τὴν χαρὰ καί τὴν εὐθυμία, πραγματοποιοῦνται πληρῶστα οἱ σκοποὶ τῆς σύγχρονης ἀγωγῆς, γιατί καί τὸ σχολεῖο δὲν κάνει τίποτε ἄλλο, παρὰ ἐπιδιώκει νὰ προπαρασκευάσῃ τὴ νεότητα νὰ ἐξασκῆ κάθε πράξι, ποῦ ἀποβλέπει στήν ἐξυπηρέτησι τῆς Πατρίδος, γιὰ τὴν ὁποία πρέπει νὰ ἀναπτυχθῆ ἡ πιὸ μεγάλη ἀγάπη, σὸ πρόβος τὸ Θεὸ καί τὸ σεβασμὸν πρὸς τὴν οἰκογένεια καί τὴν κοινωνία.

Μιά ἀδικαιολόγητος νόθευσις ἐν προκειμένω, εἶναι καί ἡ ἀντιλήψις ὅτι ὁ Decroly ὑπῆρξεν ἕνας κατασκευαστῆς μιὰς μεθόδου ἀναγνώσεως καί τίποτε ἄλλο. Οἱ μεταρρυθμιστικῆς προσπάθειες τοῦ παιδαγωγοῦ, ψυχολόγου καί λατροῦ Decroly εἶναι ποικίλλες. Ἀναφέρονται εἰς τὴν συσκευασίαν, τὴν αὐτοδιοίκησιν, τὴν ἀτομικῆ καί ὁμαδικῆς ἐργασίας τοῦ παιδιοῦ, τὴν ἀτομικῆς κλίσεως, τὸ πρόγραμμα, τὴ μέθοδο διδασκαλίας κλπ.

Ὁ ἴδιος, ποτὲ δὲν ἐπίστανεν δουλικῶς εἰς τὴν παντοδυναμίαν μιὰς μεθόδου, διότι ἡ μορφὴ καί ἡ τέχνη μιὰς μεθόδου—κατὰ τὸν Decroly—εἶναι πράγματα τιποτένια, ἀν δὲν ζωογονοῦνται διαρκῶς ἀπὸ τὸ πνεῦμα καί τὴν ψυχὴ τῶν παιδαγωγῶν, κ' ἀπὸ τὸν ὑπαρκτὸν δυναμισμόν τῶν παιδιοῦ.

Εἰδικῶς διὰ τὴν Α'. Ἀνάγνωσιν, ἐπίστανεν, ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἱκανοποιητικὴ ἐκείνη ἡ μέθοδος, ἡ ὁποία τονίζει περισσότερο τὸ σύμφορον παρὰ τὸ νόημα. Ἡ φυσικὴ πηγὴ γνώσεως καί ἡ ἀμεσο ἀναστροφὴ μ' αὐτὴν εἶναι ἐκείνη, ποῦ μορφώνει. Τὸ πρόγραμμα πρέπει νὰ βρῖσκειται σὲ ἀρμονία μὲ τὴν ἀμεσο ζωὴν τοῦ παιδιοῦ. Τὸ πρόγραμμα ἀρχίζει μὲ τὰ διαφέροντα τοῦ παιδιοῦ, μὲ τὴν ἀνάγκη του. Ἀλλὰ ὁ κ. Ἐπιθεωρητῆς, ὡς ὑπεύθυνος λειτουργοῦ τῆς Πολιτείας, περιβελβλημένος τὸν διοικητικὸν μαγδύσαν, θά μὲς ἔλεγεεν ἴσως, ὅτι τὸν ἐνδιαφέρουν κυρίως τὰ ἀποτελέσματα αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ καί ὀλιγώτερον οἱ θεωρίες. Πρὶν ὅμως δώσωμεν σχετικὴν ἀπάντησιν καί ὀμιλήσωμεν καί περὶ τῆς ἀποδοτικότητος τῆς ὑπὸ αἴρεσιν μεθόδου, εὐλόγως εἶναι ἡ ἀπαίτησις νὰ ἴδωμεν τί ἀπέδωκεν μέχρι τοῦδε ἡ ἀναλυτικουθεντικῆ. Ὁ Ἐκπαιδ. Σύμβουλος κ. Παρασκευάπουλος, εἰς τὸ συνέδριον τῶν Ἐπιθεωρητῶν τοῦ 1949, ἀνέβασεν εἰς τὸν καταπληκτικὸν ἀριθμὸν 75 οἰο τὸ ποσοστὸν τῶν ἀπορριπτομένων μαθητῶν εἰς τὴν Α' τάξιν, δι' ὀρισμένα σχολεῖα.

Ἰσοῦ καί ἡ ἐπίσημος στατιστικῆ: Μαθητὰ ἀπορριφθέντες κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1948—1949 εἰς ὀλοκλήρον τὴν χώραν κατὰ τάξιν καί φύλον: (1)

	A	B	Γ
Ἄρρενες	25.211	12.865	14.604
Ἐθλεις	22.297	10.745	10.517
Σύνολον	47.507	23.610	25.121
	(114)	(118)	(117)
	Δ	E	ΣΤ
Ἄρρενες	8.381	6.628	1.412
Ἐθλεις	5.782	3.577	746
Σύνολον	14.163	10.205	2.158
	(110)	(112)	(1140)

Ὅσον ἀφορὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς μεθόδου Decroly, ταῦτα χαρακτηρίζονται ἀπὸ συνανδέλφους του τοῦλάχιστον, ἀν μὴ ἀπὸ διδασκάλους, ὡς ἱκανοποιητικὰ καί λίαν ἱκανοποιητικὰ. α) Τζ. Τσαγκιὰς Ἐκπαιδ. Χρονικὰ τ. 61, β) Ἀναστ. Σκυρόπουλος, βιβλίον Ἄλ' Σολωμοῦ «Ἡ ὀλικὴ μέθοδος» κ. ἄ.

Ἐκτός τούτου, ἡ ἐφαρμοσθεῖσα μέθοδος, ὑπὸ τῶν περισσότερων τουλάχιστον, (Δᾶνος, Ἐπρωτῆρης, Πάτισης, Γιαννέλης, Τσίγκας, Σολωμὸς κλπ.), δὲν ἦτο ἡ καθ' αὐτὸ τοῦ Decroly καί τῶν συνεργατῶν του, ὅπως ἐφημέροσθη ὑπ' αὐτῶν, ἀλλὰ μίαν παραλλαγὴν, μὲ προσπάθειαν συμβιβασμοῦ τῆς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα. Κατὰ τοῦτο μόνον εἶναι κατακριτέοι οἱ περισσότεροι τῶν ἐφαρμοστῶν τῆς μεθόδου ταῦτης, ὅτι εἰς τὰς ἐργασίας τῶν δὲν περιέργων καί τὰ τρωτὰ τῆς καί τὰ τυχόν σφάλματα, εἰς τὰ ὁποία ὑπέπεσαν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν, ὡστε νὰ προλαβάνονται ταῦτα ἀπὸ μελλοντικούς ἐφαρμοστὰς. Τοῦτο ἐπεβάλλετο, χάριν

(1) «Παιδεία» τ. 63|1951.

τῆς ἐπιστημονικῆς ἀληθείας, τῆς ὁποίας ἐμεῖθα ὄλοι ἐργάται.

Ἡ ἐμμονὴ ὅμως τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ εἰς τὴν παλαιὰν μέθοδον μὴ εἶναι ἀνεξήγητος, δοθέντες ὅτι, μίαν μέθοδος πρέπει νὰ πλαισιώνεται καί ἀπὸ ὀρισμένης σύγχρονης παιδαγωγικῆς καί ψυχολογικῆς ἀρχῆς. Πρὸ τοῦ Decroly, πολλοὶ σύγχρονοι παιδαγωγοὶ διεκῆρυξαν τὴν ἀξίαν τῶν παιδαγωγικῶν ἀξιώματῶν τῆς ἐποπτείας, τῆς αὐτεργείας, τῆς ἀτομικότητος τοῦ παιδιοῦ. Οἱ ἴδιοι διεκῆρυξαν: 1) Ὅτι κάθε διδασκαλία πρέπει νὰ βασιζέται σὸν ἀμεσον καί γνήσιον διαφέρον τοῦ παιδιοῦ. 2) Ἡ ὄλη τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος νὰ προσαρμόζεται στὴς ἀνάγκης καί στὴς ἰδιαιτέρες συνθήκες τοῦ τόπου. 3) Στὴς κατώτερες τάξεις ἡ ἐργασία πρέπει νὰ παίρνῃ παιγνιώδη μορφή. 4) Ἡ διδασκαλία πρέπει νὰ ἀφορμάται ἀπὸ ἐνότητος τῆς προωπικῆς ζωῆς τοῦ παιδιοῦ, ἐκλέγουσα τὰ θέματα τῆς ἐκ τοῦ παιδιοῦ κόμου («Ἐνιαία Δίλεια»). 5) Ὅτι μονιμώτερες καί θετικώτερες εἶναι οἱ γνώσεις ἐκείνες, ποῦ προκτῶνται δι' αὐτοβούλου καί ἐλευθέρως ἐνεργείας, παρὰ αἱ προσφερόμενες μὲ τὸ κουτάλι εἰς τὸ στόμα. Ἐξαπαθεῖ τὴς ἀνωτέρω ἀπαιτήσεις ἡ Ἀναλυτικουθεντικῆ; Ἐξυπηρετῆ τὰ ἀνωτέρω διαφέροντα δταν: α) Δι' ὄλα τὰ γεωγραφικὰ διαμερίσματα τῆς χώρας χρησιμοποιεῖται τὸ αὐτὸ ἀλφαριθμητικόν. β) Διδάσκειται τὸ κεφάλαιον «ἡ Βροχὴ» σελ. 68, ὑπὸ ἡλιόλουστον συνθήκας ἡμέραν, ἡ «τὰ Χριστοῦγεννα» σελ. 86, καθ' ἡν ὄραν οἱ πιστοὶ μεταβαίνουν νὰ ἐορτάσωσιν τὴν Λαμπρῆ; γ) Ὅταν καλλιεργεῖται ἐκείνη ἡ ψυχρὰ καί αὐτονομικῆς ἡθοποιία; ζ... λ... μ... κλπ. κλπ.

Μολοντὶ δὲν ἐπιχειρῶ νὰ γίνω ἀπολογητῆς τῆς μεθόδου Decroly, τὸ δικαίωμα τοῦ αὐτοῦ κριτοῦ τὸ ἐπιφυλάσσω διὰ τὸν ἑαυτόν μου μὲτὰ τὴν λήξιν τοῦ τρέχοντος σχολικοῦ ἔτους, ὅποτε θὰ ἔχω πλήρη εἰκόνα τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς πειραματικῆς τάξεώς μου, ἐν τούτοις, θεωρῶ σκόπιμον νὰ παραθέσω ἀπόσπασμα ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἀξίαν τῆς μεθόδου, μαζὶ μὲ τὴν πληροφορίαν—γνώσθη ἄλλοσπε καί εἰς τὸν κ. Ἐπιθεωρητῆν καί εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ «Διδ. Βήματος», ὅτι διαρκῶς ἡ μέθοδος αὕτη κατακτᾷ ἔσβαφος εἰς τὸ ἐξωτερικόν:

«Ὁ καθηγητῆς κ. Ἄγγελ Βαλλόν, πρόδρομος τῆς Ἐλληνικῆς Ἐταιρίας διὰ συγχρονισμένην ἐκπαίδευσιν τῶν παιδιοῦ» μαθητῆσι ἑμῶν νέαν μέθοδον διὰ νὰ μάθουν τὰ μικρὰ παιδιὰ εὐκόλῃ τὸ ἀλφάβητον, καθὼς καί τὴν ὀμοσῶσαν τῶν διαφόρων ἀντικειμένων γύρω των. Κατὰ τὸν καθηγητῆν κ. Βαλλόν, οἱ γοῖτις τῶν μικρῶν παιδιοῦ δὲν πρέπει νὰ κρησοῦν πινακίδας εἰς τὰ διαφόρα σημεῖα τοῦ σπαιεῖου, καθὼς καί εἰς τὰ διαφόρα ἀντικειμῆματα. Ἐπὶ παραδειγματι, εἰς τὰ τραπέζια πρέπει νὰ ἀναρτηθῆ μίαν πινακίδα πρὸς νὰ λήη: «Αὐτὸ εἶναι τραπέζι». Κάθε ἐξώπορτα πρέπει νὰ φέρη μίαν πινακίδα πρὸς νὰ γράφη: «Παρακαλεῖσθε νὰ κλείνατε τὴν πόρτα».

Ὁ καθηγητῆς κ. Ἄγγελ Βαλλόν, ποῦ εἶναι διασημὸς παιδαγωγὸς καί διευθυντῆς τοῦ περιφύμου «Κολλεύου τῆς Γαλλίας», πιστεύει ὅτι διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ τὰ παιδιὰ ἡμποροῦν νὰ μάθουν νὰ διαβάζουν πρὸς ταχύτερα ἀπὸ ὅτι μὲ τὰς συνηθείς μεθόδους. (1)

Ὡς πρὸς τὴν ἀμφιβολίαν διὰ τὴν ἀποτελεσματικότητα τῶν προτύπων, δὲν νομίζω ἡ γνώμη αὕτη νὰ κυροῦται καί νὰ πιστοποιεῖται ἐκ τῶν πραγμάτων. Δὲν συντάσσομαι μὲ τὴν γνώμη αὕτη, διότι τὰ πρότυπα, θὰ ἀποβοῦν τὰ φωτῆρια ἀναπτύξεως καί καλλιεργείας τῶν νεωτέρων παιδαγωγικῶν καί διδακτικῶν ἀρχῶν, ἀρκεῖ βεβαίως νὰ ἐκπληρωθοῦν ὀρισμένες προϋποθέσεις. Ὡς ἐμβολιάσουν, τοὺς νέους ἰδίαι διδασκάλους, μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἀνηυσίας καί τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης. Καί τέλος, θὰ ἀποβοῦν κλινικὰ ἐρ-

(1) «Ἐφημερίς «Τὰ Νέα» 8-10-1951.

ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ κ. ΒΑΣΙΛ. ΘΕΟΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

“Αν και θα ήθελον να τεθή
τόμα εις την μετά του κ. Β. Θεοφ.
οπούλου, Γεν. Επιθεωρητού Στοιχ.
Εκπαιδευτικής και Διδακταλικής
Ομοσπονδίας διενεχθέν προκληθείσαν
ως γνωστόν, εν τούτοις, διότι
εξαφράθη μη προσήκοντα δια τους
δημολογούμενους εν τή κωλύσει εις
παιδ. συνέδριον των βιβλίων του με
τόν τίτλον “Εγκυκλίον Εκπαιδ.
Λειτουργού, εν τούτοις, εφ δσον δ
Γεν. Επιθεωρητής μας απείσθετε
και δευτέραν απάντησιν, δημοσιεύομεν
εξαρτίως ταύτην και παρακαλού-
μεν να αναγνωσθή μετά προσοχής
παρά των συναδέλφων.

Τὸ «Διδ. Βήμα»

Ἐν Ἀθήναις τῆ 16ῃ Ἰουνίου 1953

Π ρ ὶ ς

τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον
τῆς Διδακταλικῆς Ὀμοσπονδίας
τῆς Ἑλλάδος.—Ἐν τ α ῦ θ α

Εὐέλπιστὰ, ὅτι θέλετε θεωρήσει
ὀποχρήσιον ὕμῶν, ὅπως δημοσιεῶ-
σθε ἐς τὸ πρῶτον φάλλον τοῦ Διδα-
κταλικοῦ Βήματος τὴν κατωτέρω
ἀπάντησίν μου ἐπὶ τῆς δευτέρας
ἐπιθέσεως ἐναντίον μου.

1. Ὁ Γενικός Ἐπιθεωρητής δὲν
ἐθεώρησεν ὀποχρήσιον τὸ ν’ ἀνα-
σκειασθῆ τὰ ὄψ’ αὐτοῦ λεχθέντα ἐς
τὸ συνέδριον τῆς Δ’ Π. Ἀθηνῶν,
διότι ταῦτα δὲν ἀφαιρῶν τὸν διδα-
κταλικὸν κόσμον, ἀλλ’ ἔκεινον οἱ
ὄποιοι ἐπέχθησαν νὰ κάμωσιν τὸ
φρόνημα αὐτοῦ καὶ τὴν ἐλευθερίαν
τῆς γνώμης καὶ τῆς κρίσεώς του.
Ἐφ’ ὅσον δὲ δὲν παρτίθηται ἐς τὸ
Διδ. Βήμα ἡ φράσις ἡ χαρακτηριστι-
κὴν ὡς ἰθὺς αὐτοῦ τοῦ εκπαιδευτι-
κοῦ λειτουργοῦ θὰ ἴητο σφάλμα
τοῦ ἢ ἀπάντησις ἐπὶ ἄοριστολογίῶν.

Ἡδὲ ἐπὶ τῆς συγκαριμένης κα-
τηγορίας ἰδέσθῃ ἡ ἀπάντησις, ἣτις
εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν ὄλην
πολιτείαν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ,
διαθέσαντες ὅπερ τοῦ δημοδιδασκα-
λικοῦ κλάδου ὄλην τὴν ἰκμάδα του,
ἀναβρυμένον διὰ τὴν διδακταλι-
κὴν πρόβλεψίν του, θεωροῦντες ἐ-
ξαιρετικὴν τιμὴν του ν’ ἀποκαλῆται
δημοδιδασκαλὸς καὶ οὐχί τιτιλοῦχός
τις διοικητικῆς καὶ δυναμικῆς
καὶ κατακρίσθῃ μόνον ὄψ’ ἄλλων,
διότι τὸ διδακταλικὸν εἶναι τὸ εἰς μίαν
κρίσιμον στιγμὴν ἐπέβαλεν ἐς αὐ-
τὸν νὰ προτάξῃ τὴν ὑπεράσπισίν
τῶν δημοδιδασκαλικῶν συμφερόν-
των. Τὰ ὄπο τὸ Γενικὸν Ἐπιθεω-
ρητοῦ λεχθέντα ἐς τὸ ἀνωτέρω
συνέδριον ἴσαν ἐπανδλήμιας ἐκείνων,
τὰ ὁποῖα ἔγραψεν ἐν ἐγκυκλίῳ του
πρὸς τοὺς κ. κ. Ἐπιθεωρητάς, ἐξ ἣς
παραθετοῦμεν ἀπόφασιμα ἕλησθον
ἀπαρκῶς τὸ πνεῦμα τῆς ὁμίλειας
τοῦ καὶ μὴ ἀφῆνον παρανοήσεις: Ἴδου
τοῦτο:

... 3. Ἐπαναλαμβάνομεν καὶ
ἡμεῖς τὴν οὐδοασίν τοῦ σεβ. Ὑπουρ-
γείου (Σημ. Πρόκειται περὶ παλαιῶς
ἐγκυκλίου διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου)
ὅπως ἐκ τῶν γραφείων ὕμων ἢ
ἀποστελλῶνται ἐς τὰ σχολεῖα πρὸς
κώληρον ἐς τοὺς μαθητάς καὶ διδα-
σκάλους βιβλία ἢ περιοδικά, πολὺ
δὲ μάλλον, ὅπως μὴ ἐκβιάζωνται οἱ
ἐκπαιδευτικὸν λειτουργοὶ πρὸς ἐσα-
γωγὴν βιβλίων ὁριζομένων συγγρα-
φῶν ἢ περιοδικῶν ἐκδιδομένων ὀπό
φιλικῶν προσώπων, διότι διὰ τῶν
τοιούτων ἐνεργειῶν καὶ τὸ ἀξίωμα
τῶν κ. κ. Ἐπιθῶν καταρρίπτεται
καὶ οἱ βιβλίοι ἐξανδραποδίζονται
καὶ ἀποβρίσκου ἀνίκονα νὰ ἐμπνεύ-
σουν φρόνημα ἐς τοὺς τροφίμους
τῶν σχολείων τῶν. Διὰ τῆς ἀξιώ-
σεως μας ταύτης δὲν ἐπιθυμοῦμεν
νὰ καταστήσωμεν ἀπρόσιτα ἐς τὰ
σχολεῖα τὰ βιβλία καὶ περιοδικά,
ἀλλ’ ἀπλῶς νὰ διατηρήσωμεν τὸ
κύριον τῶν προϊσταμένων τῆς ἐκπαι-
δεύσεως καὶ ν’ ἀποφωγῶμεν τὰ δικ-
αῖα παρῶντα τῶν ἐπαγγελματιῶν
ἐκείνων, ὅστις ἀποκῶσιν ἐκ τῆς
κωλύσεως τῶν βιβλίων καὶ πληθῶ-

νων φόρους ἐς τὸ Δημόσιον. Ἐπι-
θυμία μας εἶναι, ὅπως πλημυρῶ-
σιν αἱ σχολικαὶ βιβλιοθηκαὶ καὶ αἱ
μαθητικαὶ τοιαῦται ἀπὸ χρήσιμα
καὶ κατάλληλα βιβλία καὶ περιοδι-
κά, ἀλλ’ οὐχὶ ὁμοῦ διὰ τῆς ἐπιβο-
λῆς τῶν προϊσταμένων, ἀλλὰ δι’ αὐ-
θορητότου προμηθείας ὀπό τῶν ἐκ-
παιδευτικῶν λειτουργῶν καὶ τῶν μα-
θητῶν, δυναμένων νὰ διαφωτισθῶ-
νεν ἐμπροσθὸν τινὸς ὀπό τῶν ἐκδο-
τῶν καὶ συγγραφέων. Τὸ σεβ. Ἐκ-
παιδευτικὸν Συμβούλιον προβαίνει
ἐς συστάσεις βιβλίων καταλλήλων
διὰ τοὺς μαθητάς καὶ διδασκάλους,
οἱ δὲ ἐκπαιδευτικὸν λειτουργοὶ δύ-
νανται νὰ πλουτίσωσιν καὶ ἐλευθε-
ρῶς τὰς σχολικὰς βιβλιοθηκάς διὰ
τῶν σχολικῶν τῶν ἐφορειῶν μετὰ
προηγούμενην μελέτην καὶ προσωπι-
κῆν τῶν ἐκτιμῶν τῆς ἀξίας ἐκῆ-
στου βιβλίου καὶ περιοδικοῦ καὶ διὰ
τὴν ἀπ’ εὐθείας ἐκ τοῦ βιβλιοπω-
λείου προμηθειῶν αὐτοῦ.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι μέγας ἀριθμὸς
τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν μας
δὲν εὐρίσκει τὴν εὐκαιρίαν, ὅπως
μελετήσῃ ἅπαντα τὰ ἐκδιδομένα νέα
καὶ χρήσιμα βιβλία καὶ συνεπῶς
παρίσταται ἀνάγκη, ὅπως διαφωτι-
σθῇ περὶ τῆς ἀξίας καὶ τῆς χρησι-
μότητος αὐτῶν. Θὰ ἴητο εὐκτεῖον
ἀπομνήσας ἀν ἐκαστοῦ τῶν κ. κ. Ἐπι-
θεωρητῶν ἀπέστειλεν ἐς τὰς σχολ-
εῖα πίνακας τῶν κατ’ ἔτος ἐκδιδο-
μένων χρησιμῶν βιβλίων καὶ περιο-
δικῶν μετὰ συντόμου περιλήψεως
τοῦ περιεχομένου τῶν. Ἄλλα καὶ
ἡμεῖς δὲν θὰ διαστῶσομεν—τῆς γρα-
φειοκρατίας ἐπιτροποῦσας—ν’ ἀσχο-
ληθῶμεν μετὰ τοσοῦτον τοῦτο ἐκ-
παιδευτικὸν πρόβλημα, ἐφ’ ὅσον οἱ
ἐκδοταὶ ἠθελον ἀποστείλει ἐς τὰ
γραφεῖον μας τὰ ἐκδιδομένα παρ’
αὐτῶν βιβλία καὶ περιοδικά.

2. Ὁ Γενικός Ἐπιθεωρητής τὸ-
σον ἐς τὰς ἐγκυκλίους του καὶ τὰς
συχνὰς ὁμίλειας του, ὅσον καὶ κατὰ
τὰς Γεν. Συνελεύσεις τῆς Διοκ. Ὀμο-
σπονδίας ἐξήρη καὶ τὸ ἔργον καὶ τὸ
φρόνημα τῶν δημοδιδασκάλων καὶ
συνεπῶς δὲν ἴητο δυνατόν νὰ δια-
φύγῃ ἐκ τοῦ στόματός του φθόγγος
τῆς δυνάμεως νὰ βίη ἀτούτος, ὅσον
ἴθρηπε δὲ καὶ ἂν ἐπιχειρηθῇ παρα-
μόρφωσις τῶν ὄψ’ αὐτοῦ λεχθέντων
δὲν θὰ εὐρηθῇ δημοδιδασκαλικὴ ψυ-
χὴ παραδειχόμενη τὴν παραμόρφω-
σίν ταύτην, ὅπως ἐνομοῦχος δὲν
τῆν παραδέχονται καὶ οἱ συντάκται
τῆς κατ’ αὐτοῦ ἐπιθέσεως.

Εἶναι γνωστὸν ἐς πάντας τοὺς
συναδέλφους τῶν περιφερειῶν, ἐς
ὧς ὑπερέστην, ὅτι ἐμεμύνησεν ἔργ-
οι καὶ λόγοις νὰ ἐξυψώσῃ τὴν ἐν
τῇ κοινωνίᾳ θέσιν τῶν, νὰ γεννήσῃ
θάρρος καὶ ὑπερήφανειαν ἐς αὐ-
τοὺς, νὰ ἐξάψῃ τὸ ἐλευθεροῦν πνεῦμα
των καὶ νὰ μὴ ἀφήσῃ νὰ κωφεθῶν
τὸ γενναῖον φρόνημα τῶν δι’ ἀπαραδέ-
κτων πιέσεων καὶ συνυποσχετικῶν.

3. Ὁ Γενικός Ἐπιθεωρητής μετέ-
σχεν ἐνεργῶς τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ
συνεδρίου τῆς Δ’ Π. Ἀθηνῶν καὶ
ἐπὶ πάντων τῶν θεμάτων ἐξέθηκε
τὰς γνώμας του, ἀλλ’ ἐπ’ αὐτῶν
οὐδὲ λέξις ἀνεγράφη ἐς τὰ δημο-
σιευθέντα ὀπό τοῦ Διδ. Βήματος
πρακτικά.

4. Ὁ Γενικός Ἐπιθεωρητής ἐς
τὸ ἀνωτέρω συνέδριον ἔφατε τὸν
ἴμνον τοῦ Ἑλλήνος δημοδιδασκά-
λου καὶ ἐδόνσε τὰς ψυχὰς τῶν ἐκ-
παιδευτικῶν λειτουργῶν, ἔτυχε δὲ
συγκινητικῶν ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους
τῶν παρισταμένων, ὧν ἡ τοῦ σεβασ-
τοῦ ἐς ὄλον τὸν ἐκπαιδευτικὸν
κόσμον σοφωτάτου καθηγητοῦ τῆς
Παιδαγωγικῆς κ. Ἐξαρχοπούλου ἀ-
ποτελεῖ δι’ αὐτὸν τὸν μεγαλύτερον
τίτλον τιμῆς. Πείθομαι, ὅτι οἱ σεβασ-
τοῦς του κ. καθηγητῆς ἐρωτώμενος
ὀπό τοῦ ἀρμόδιου ἀνακριτοῦ ἦ καὶ
ὀπό ἐπιτροπῆς τῆς μελλούσης νὰ
συνέλθῃ γενικῆς Συνελεύσεως τῆς
Δ. Ὀμοσπονδίας δὲς δώρη ἀποτο-
μωτικῆν διὰ τοὺς καθηγούρους τοῦ
ἀπάντησιν.

5. Εὐλκρινῶς δοκιμάζει ὁ Γενι-
κὸς Ἐπιθεωρητής ἐξαιρετικὴν εὐχα-
ρίστησιν, διότι διὰ τῆς κατ’ αὐτοῦ
ἐπιθέσεως ἐνὸνθη ὁ δημοδιδασκα-
λικὸς κλάδος ἐς τὴν ἐσχίστην τῶν
δικαιωμάτων του, ἐς τὴν ἐκφρασίν
ἐλευθερᾶς γνώμης καὶ ἐς τὴν ἀσκη-
σιν γοῖνιμου κριτικῆς. Ἀσκήσας
δὲ ἐν τῇ νεότητί του ἀδυσώπητον κρι-
τικὴν κατὰ πάσης ἀτσαβαλίας σκιρ-
τᾶ συναντῶν τὴν κριτικὴν τοῦ κλά-
δου ἐν τῷ προσώπῳ του, διότι διὰ
ταύτης πολλά θολὰ πράγματα θὰ
ἐκκαθαρισθοῦν καὶ ἰκανὰ λυπρὰ
κατάλοιπα τῆς ἀνωμάλου περιόδου
τῶν τελευταίων ἐτῶν θὰ ἐξαφανί-
σθοῦν, ἵνα πάντες ἀσχοληθῶμεν μετ’
τὴν οὐσίαν τοῦ ἔργου μας τὴν ἀνό-
ψωσιν δηλονότης τῆς παιδευομένης
νεότητος καὶ τοῦ λαοῦ μας.

Ἐπιθυμία καὶ μέριμνα τοῦ ὑπῆρ-
ξεν ἀνεκάθε, ὅπως μὴ ὑπόπεση ἐς
σφάλμα τι καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον
πιπέται, διὲ ἀνῆκει ἐς τὴν κατηγο-
ρίαν τῶν ὀλιγώτερον ἀμαρτησάντων,
θὰ δεχθῆ δὲ διὰ τυχὸν ἀκούσιον
σφάλμα του τὰς αὐτοητορέτας τῶν
κρίσεων.

Ἄς χωρήσῃ λοιπὸν τὸ φίλτατον
Διδ. Βήμα ἐς δριμῶν ἔλαγχον καὶ
καλόπιστον κριτικὴν κατὰ πάντων
μὴ ἔχον βοῦν ἐπὶ γλώτταν
ὀσάκις ἀνεπιθύμητα ἐς τοὺς συντά-
κτας του πρόσωπα διαπράττουσι
ἀγαθὰ πράξεις ἢ φιλικῶς πρὸς αὐ-
τούς διακειμένα ἀκολαστοῦνται.

6. Τὸ Διδ. Βήμα παρακάμπει
τὸν ὀκαινισμὸν μας ... ἴσως δὲ
καὶ νὰ ἔχουν ἐνοχίωσει τὴν τοιαυτὴν
ἰδέαναι ... ὀστικὴν παρτίθη με-
λετιώτητα, ἵνα μὴ θυγοῦν πρόσωπα
καὶ ἀφέρα δχι ἐκδότης καὶ συγ-
γραφεῖς, ποῦ δὲν εἶναι προϊστά-
μενοι ὑπηρεσίας.

7. Παρακαλεῖ ὁ Γενικός Ἐπιθεω-
ρητής πάντα πισθέντα εἰτε ἄμέσως
εἰτε ἐμμέσως ὀπό τοῦ περιβάλλον-
τός του πρὸς ἀγορὰν βιβλίου του
τινὸς νὰ γνωρίσῃ τοῦτο ἐς αὐτὸν
μετὰ παρηγορίαν καὶ ν’ ἀποστείλῃ
ἐς αὐτὸν δαπάναις του τὸ βιβλίον
τοῦτο, ἵνα τὸ μὲν ἀποστείλῃ ἐς
αὐτὸν τὸ ἀντίτιμόν του, τὸ δὲ ἐλέγξῃ
τὸν τυχὸν παρεκτραπένητα, βέβαιος
ὄν, ὅτι ἡ ἐνέργειά του αὕτη, ὡς
προσφέροισα ἐς αὐτὸν ὑπηρεσίαν,
θὰ ἐκτιμηθῇ ἐξαιρετικῶς.

8. Ὁ Γενικός Ἐπιθεωρητής δὲν
δύναται νὰ ἐξηγήσῃ πῶς συμβαίνει
νὰ γεμισθῶν τὰ σχολεῖα Ἀθηνῶν
καὶ Πειραιῶς με βιβλία του, ἐν ὧ
τὰ 4/5 τῶν ἐκδοθέντων μόνον ἀδιά-
θετα, τὸ δὲ 1/5 τούτων διετέθη δω-
ρεὰν καὶ ἐς τὰ βιβλιοπωλεία, ὡς
δύναται νὰ διαπιστώσῃ, ὀσον ἴθρηπε
μέλος τοῦ Δ. Σ. τῆς Διδ. Ὀμο-
σπονδίας.

9. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐπιστημονι-
κὸν μας ἔργον γνωρίζομεν τὰ ἐξῆς:
Ἄπὸ δεκαετηρίδων ἀναπτύσομεν
διφόρα θέματα φύσεως ἐκπαιδευ-
τικῆς ἐς τὰ ἐκπαιδευτικὰ περιοδικά
καὶ ἐς ἡμερησίαις ἐφημερίδας, ἀλλὰ
μέχρι τοῦδε δὲν ἐλάβομεν γνῶσιν
ἐπικρίσεως τινος. Καὶ ἦδη δημοσιεῶ-
μεν σχετικὰς ἐργασίας μας κατὰ
συνέχειαν ἐς ἐκπαιδευτικὰ περιοδι-
κά, αἱ ὁποῖαι θὰ εἶδει νὰ θεθοῦν
πρότερον ὀπό ἐλέγχον καὶ μετὰ
ταῦτα νὰ ἐξαχθῶν ἡ κρίσις τοῦ «Διδ.
Βήματος», περὶ θαυμασμοῦ ἢ μὴ
θαυμασμοῦ μετὰ θαυμαστικοῦ.

Ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητής δὲν διεξά-
δικησεν ἔδραν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ,
ἀλλὰ καταβάλλει καὶ ὀδοτος προσπα-
θείας παραλλήλως πρὸς ἀξιολόγους
τοιούτας τῶν κ. κ. Ἐκπαιδευτικῶν
λειτουργῶν, ὅπως ἀποσπασθῶσιν
τὰ προβλήματα τοῦ διδακταλικοῦ
ἔργου μὴ ἀρκοῦμενος μόνον ἐς τὸ
καταστάσιν ἐσχάτως δυσβάστακτον
διοικητικὸν ἔργον του.

Ἄλλ’ ἵνα τις ἐλέγξῃ καὶ ἔξει
δικαιώματα κρίσεως καὶ ἐπικρίσεως
ἐπὶ ἐργασίῶν ἐπιστημονικῶν, δέον
νὰ ἔχη παρουσιάσει προηγούμενως
ἱδίκον τὸν ἀξιόλογον ἐπιστημονικὸν
τοῦ ἔργου. Ἐν μόνον γνωρίζει ὁ Γεν.
Ἐπιθεωρητής. Ὅτι δηλ. ἔργον του
κριτικὸν περιλαμβάνον ἑκατοντάδας
τινὸς σελίδων ἐκρίθη ὀπό τοῦ Ἀνω-
τάτου Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου ὡς
ἀξιόλογον καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον
ἰδέσθῃ ἐς αὐτὸν ἡ ἄδεια νὰ τὸ δη-

μοσιεύσῃ, ὅτι κατ’ οὔδεβεν ὀπελειθῆ
ἄλλων συναδέλφων του ἐς διατό-
πων γνωρῶν, ὀποδείξωσιν πρὸς
βελτίωσιν τῆς ἐκπαιδευσεως καὶ δια-
φωτιστικῶν ἐκθέσεων καὶ διὰ ἐναι
καὶ ὀδοτος ἐκ τῶν προϊστάμενων
ἐκείνων τῆς Ἐκπαιδευσεως, ὀτινέες
ἔχουν ἀνησυχίας τινάς.

Ἡ κριτικὴ ἐπομένωσ του «Διδ.
Βήματος» ἢ προπληκίζουσα ὀπαλ-
λήλους ἀγωνισθέντας διὰ τὴν προα-
γωγὴν τῶν πάσης φύσεως ἐκπαιδευ-
τικῶν ὑποθέσεων, ἡ σκοπιμὸς θιοῦ-
σα ὀπολήμεις, ἵνα οἱ κατηγορι με-
ταβληθοῦν ἐς κατηγορούμενους, ἡ
καλόπιστος με ἀθάλην τὰς προτέ-
ρας εὔμενεῖς ἐκδηλώσεις τῆς καὶ ἐνὶ
λόγῳ ἡ ἐκδήλωσις ἐμπαιθῆς, ἀποβέ-
πει ἐς τὴν σπῆλθον τῆς τιμῆς ἐνός
προσώπου χαίροντος ἐκτιμήσεως
τινὸς ὀπό τοῦ δημοδιδασκαλικοῦ
κλάδου, τοῦτο δὲ δὲν δύναται νὰ
μαίρη ἀνευ συνεπειῶν.

Μετ’ ἐξαίρετόν τιμῆς
Β. Θεοφανοπούλου
Γεν. Ἐπιθεωρητῆς
Στοιχ. Ἐκπ. Α’. Περιφερείας

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥ

Ἐν Ἀθήναις τῆ 27-6-53

Π ρ ὶ ς

τὴν Διδακταλικὴν Ὀμοσπονδίαν
Ἐν τ α ῦ θ α

Κύριε Πρῶδε,
Μὲ καταπληξίν ἐπληροφότηθη,
ὅτι ἡ καταγγελία τῶν ἀναγραφέντων
ἐς τὸ Διδακταλικὸν Βήμα τῆς 30-5-
53, ἐν ὧσθα μετὴν διαθέσιμα ἐγκο-
λίτια ἐν τῇ Περιφερείᾳ Ἀθλαείας
κατὰ τὸ Παιδαγωγικὸν Συνέδριον τῆς
15-5-53, ἀπέδῳθη ὀψ’ Ὑμῶν, ἐς ἐμὲ.

Τοῦτο εἶναι ἀνανερίβεθός διότι ἡ
ὀδεύματα καταγγελίας προέβην, ἐκτός
ἐάν θεωρηθῆ καταγγελία τὸ γεγονὸς
ὅτι παρνευρέθη τυχαίως ἐς μίαν συν-
τροφιᾶν συναδέλφων τῶν 24-5-53 ἐν
τῷ καφενείῳ Πάλλας—Παγκρατίου
ἐῖς τὴν ὀποιάν συμμετείχατε καὶ Ὑ-
μεῖς καὶ καθ’ ἣν συζητοῦντες ἐπὶ
τῶν ἐργασίῶν τοῦ Συνεδρίου, ἐς ὃ
παρέσθη καὶ ὁ κ. Γενικός, ἠρωτήθη
ὀπό συναδέλφου ἐν διεθέσει ἐγκο-
λίτια ἐς συναδέλφους.

Ἀπῆλθησα ὀχι ἰδῶν ὁμοῦ ἐν τοι-
ούτων ἐπὶ τὸ Σχολεῖον Ἀραχῶνης
ἔνθα ὀνηρησθῶ, τὸ ὀποῖον ὡς ἐπληρο-
φορήθη ἰστάλη ὀπό τοῦ συναδέλφου
κ. Χάσουλα καὶ ἐς χρόνον προγενέ-
στερον τοῦ Συνεδρίου.

Προφανῶς ἡ ἀπάντησις μου παρνε-
νοήθη καὶ παρνεποίηθη.

Διέθεσις ἐγκυκλίτων, ὡς μεταγενε-
στέρας μοῖ ἰδέθη ἄφορμὴ νὰ ἐλακί-
νώσω, ἔγινετο κατὰ καιροῦς πολὺ
πρὸ τοῦ Συνεδρίου, ὀπό τοῦ προειρη-
μένου συναδέλφου, ἀλλ’ ἐν καταστά-
σει ἀδῶτος τοῦ κ. Παιθεωρητοῦ
Ἀθλαείας, δσον καὶ τὸ κ. Γενικοῦ.

Ἐπομένως τὰ ἀναγραφέντα ...
περὶ διαθέσεως ἐγκυκλίτων κλπ. κατὰ
τὰς ἡμέρας τοῦ Συνεδρίου, δὲν ἀντι-
ποκρίνονται πρὸς τὴν πραγματικό-
τητα.

Ταῦτα πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς
ἀληθείας.

Μετὰ τιμῆς
Γ. ΚΥΡΚΟΣ

Δημολος—Ἀραχῶνης

Διαμύνησις ἐπιθέσεως τὸ ὄδω 6
81 τοῦ Α. Ν. 1092/1938:
Ἐδότης: Διδ. Ὀμοσπονδία Ἑλλάδος
Πρῶδεος: ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΡΑΣ
Σολομυτιδίου 10—Καισαριανή—Ἀθῆναι
Διατυπηθῆσιν Πτυπυγραφείοις:
ΚΩΣΤΑΣ Σ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ
Κατεῖται: Ψαῶν 478

ΔΙΕΙΔΗΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΩΝ ΔΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΗΝ ΝΕΩΝ ΑΝΑΓΩΣΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΙΚΟΥ

Παρά του κ. Υπουργού της Παιδείας υπεγράφη απόφασις, διά της οποίας προκηρύσσεται διαγωνισμός συγγραφής αναγνωστικών βιβλίων όλων των τάξεων του Δημοτικού Σχολείου, ήτις και άπεστάλη εις την Έφ. της Κυβερνήσεως προς δημοσίευσιν. Πρόθεσιμα όπολλης τούτων προς κρίσιν ώρισθη ή 15η Φεβρουαρίου 1954. Όλόκληρον τό κείμενον της έν λόγω απόφασεως θά δημοσιευθ ή εις προσεχές φύλλον του Διδ. Βήματος.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΕΚΑΜΗΝΟΥ

Πρωτοβουλία του Έπιθεωρητού των Δημ. σχολ. Α'. Έκπ. Αθηνών κ. Ί. Τουριάν όμάς δημίων της περιφέρειας αυτής επραγματοποίησε έκδρομή κατά τά τέλη Μαΐου έ. έ. επισκεφθείσα τό ιστορικά μέρη της Πελοποννήσου Μυστηράν, Σπάρτην, Ναύπλιον, Άργος, Τρίπολιν, Τύρινθα, Μυκήνας, Δερβενάκια κλπ.

Με επικεφαλής και πάλιν τόν άκούραστον των έπιθεωρητήν κ. Ί. Τουριάν οι δημίοι της Α' Περ. Αθηνών εξέδραμον και έντός του Ίουνίου και έπισκέφθησαν τό ιστορικά μέρη της Στερεάς Έλλάδος (Θήβας, Λεβαθεία, Αράχωβα, Δελφούς, Αμφισσα, Γραβιά, Χαϊρώνειαν κλπ.).

Τά παιδιά του Ίου Δημ. σχολείου Πειραιώς (Γ' Περιφέρειας) έδωσαν διά την άποκλήρωσιν του Μεγάρου της Όμοσπονδίας δραχμάς 300 χιλιάδας, συνοδεύσαντα την εύγενικήν αυτήν προσφοράν τον μέ πολύ συγκινητική επιστολήν.

Έπίσης ύπέρ του αύτου σκοπού άπεστάλη τό ποσόν των 100.000 δραχμών έκ μέρου; του έκλεκτου Έπιθεωρητού των Δημ. σχολίων Α' περιφ. Λαρίδας κ. Στεφ. Λαζαρίδου, μέ πολύ ένθουσιώδη επιστολήν γιά την εκπλήρωσιν του όνειρου του διδασκαλικού κόσμου.

Συνεκροτήθη εις Ίωάννινα κατά την 25 και 26 του μηνός γενικόν Παιδαγωγικόν Συνέδριον των δημίων της Έκπιδ. περιφ. Ζαγορίων Μεσόβου ύπό την προεδρείαν του έκλεκτου έπιθεωρητού της περιφέρειας ταύτης κ. Παναγ. Σφήκα. Θέματα συζητήθηνα και' αύτό έξαιρετικής σημασίας. Αί έργασίαι του έτετέθησαν ύπό πλήρους έκτυχίας.

Έκυκλοφόρησε τό ύπ' αριθ. 6 τεύχος του παιδια. περιοδικού «Σχολείο και Ζωή», περιέχον πλουσιωτάτην ύλην. Διηγήτης: Γ. Ζουπανιάκης.

Έκυκλοφόρησε τό διπλότυπ τεύχος (αριθ. 85-86) του περιοδικού «Νέο Σχολείο». Διηγήτης: Χάρης Πάτσος.

Ό Ιερέυ;—Δημοδιδάσκαλος Ά. Ανώγιος Μάρμαρης και' ή σύζυγος αυτού δημίσσα Μαρία Γαϊτάνου άπέστειλαν δραχ. 100.000 ύπέρ άποκλήρωσις του Μεγάρου. Την έκτακτον αυτήν εισφοράν των συνοδεύουσι μέ ένθουσιώδη επιστολήν.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΡΕΙΘΙΣΜΕΝΩΝ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΩΝ

Οι διδάσκαλοι Α' και Γ' Περιφέρειας Πειραιώς διέθεσαν τό ύπόλοιπον του Ταμείου Έπιτροπής Προστασίας Συμμοριοπληκτών μαθητών Δημοτικών Σχολείων έκ τριών έκτακτομμυρίων δραχ. ύπέρ του έράνου των Έγκρεμισμένων Διδασκηρίων.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΙΝ ΤΩΝ ΔΗΜΙΩΝ

Έπειδή πολλοί συνάδελφοί μας ζητούν πληροφορίας περί των δικαιολογητικών, άτινα άπαιτούνται διά την συνταξιοδότησιν των, παραθέτομεν κατωτέρω λεπτομερώς τά άπαιτούμενα στοιχεία, άτινα δέον να έχωσιν ύπ' όψει των οι προτιθέμενοι να έξέλθωσι της ύπηρεσίας και άτινα δέον να ύποβάλουν διά την χορήγησιν αύτοις της νομίμου συντάξεως:

- 1) Αίτησιν περί άκονομής συντάξεως.
- 2) Άπαντα τά πρωτότυπα έγγραφα ύπηρεσίας (διορισμοί, μεταθέσεις, άπολύσεις, διαβαθμίσεις προαγωγών) νομίμως χαρτοσησασμένα, ή πιστοποιητικόν του Άρχείου του Υπουργείου Παιδείας έμφανών άπάσας τάς ύπηρεσιακάς μεταβολάς ύποβαλλόμενων σόν αύτώ και τών πρωτοτύπων της τελευταίας προαγωγής και άπολύσεως χαρτοσησασμένα.
- 3) Έγγραφον έπιδόματος εδοκίμου παραμνης έν τώ τελευταίω βαθμώ (έν έτη λησθή τοιούτων).
- 4) Πιστοποιητικόν Δημοτικής, ή Κοινοτικής Άρχής έμφανιών τό έτος γεννήσεως (ισχύει και του Υπουργείου Έσωτερικών).
- 5) Φύλλον Στρατολογικόν Μητρώου (ύπό των άρρένων έννοείται).
- 6) Πιστοποιητικόν οικογενειακής καταστάσεως έμφανιών τό έτος γεννήσεως ένός έκάστου των τέκνων έγγαμα ή άγαμα των μέν άρρένων

αριθμόν μητρώου των δέ θηλέων Δημοτολογίου (τό τοιούτον ύποβάλλουν μόνον αι χήραι των άποβιωσάντων ύπαλλήλων).

7) Γραμμάτιον δημ. Ταμείου δρχ. 60.000 από του βαθμού Τμηματάρχου Β' και άνω ή 30.000 μέχρι του βαθμού Εισηγητού.

8) Υπεύθυνον δήλωσιν, ότι δέν λαμβάνει άλλην σύνταξιν παρά του Δημοσίου, Δήμου ή Κοινότητος, Όργανισμοί Δημοσίου Δικαίου έν γένει, έπιχειρήσεως Κοινής Όφελείας, Τραπεζών ή άλλων Άνωτόμων Έταιρειών ώς και ότι κατά την άπομάκρυνσιν του έκ της ύπηρεσίας δέν του καταβλήθη έκ του Δημ. Ταμείου έφ' άταξί άποζημίωσις ή χρηματική άμοιβή.

9) Βεβαίωσιν του έκκαθαριστού μέχρι ποιάς ήμέρας έλοβε μισθόν έν ένεργεία ύπαλλήλου και ποσόν ήμερών λήγουσιν αι έξέμηνι άποδοχαί.

10) Δήλωσιν περί του Ταμείου παρ' όδ έπιθυμεί να συνταξιοδοτηται.

Προκειμένου περί θηλέων έγγάμων μή συμπληρωσασών 25ετη συντάξιμον ύπηρεσίαν α) Άντιγραφον ληξιαρχικής πράξεως γάμου και β) Βεβαίωσιν της οικείας Ίερας Μητροπόλεως έμφανίσουσιν άν ό γάμος ύφίσταται ή διελύθη.

Προκειμένου περί θνησκόντων έν ύπηρεσία άντίγραφον ληξιαρχικής πράξεως θανάτου του.

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Συλλόγου Καλοβρότων Διοικητικόν Συμβούλιον
Παπαρηγόπουλος Άνδρ. Πρόεδρος
Οικονόμου Αντώνιος Άντιβρος
Ρηγόπουλος Νικόλαος Γραμματέυς
Παπαναγιώτου Κων. Ταμίας
Βγενόπουλος Ίωάννης Μέλος

Έπισητικόν Συμβούλιον
Σπυριόπουλος Νικόλαος
Πολυδώρου Γεώργιος
Σατιςόπουλος Άνδρέας.

Συλλόγου Α' Περ. Αθηνών
Σουκάκος Νικόλαος Πρόεδρος
Ντιούζος Δημήτριος Άντιδρος
Μονάντερος Αντώνιος Γραμματέυς
Άντωνόπουλος Αντώνιος Ταμίας
Δαζαράκος Γρηγόριος Μέλος
Σακελλαρίου Πολυζώνη Μέλος
Κουγιούφα Άσημίνα Μέλος

Συλλόγου Κοζάνης Διοικητικόν Συμβούλιον
Κουτσουβάλας Δημ. Φανατζόπουλος Πρόεδρος
Έλενη Γραμματέυς
Σκούρης Θεοφάνης Ταμίας
Γκουρομήχος Κωνστ. Άντιδρος
Τουρτουράς Άθαν. Μέλος

Έπισητικόν Συμβούλιον
Μαλούτας Μηνάς
Παπαδέλης Γεώργιος
Φανός Στυλ.

Συλλόγου Ξησίας
Φραγκούλης Ίωάννης Πρόεδρος
Έλευθεράκης Ίωάννης Γραμματέυς
Σπυριδάκης Ίωάννης Ταμίας
Ρουσομουστακάκης Νικ. Μέλος
Σακκαδάκης Κων/νος Μέλος

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ ΠΡΟΤΑΞΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΙ

Βρυξέλλαι 8 Ίουνίου 1953

Κύριον Ίωάννην Κούτραν
Πρόεδρον Διδασκαλικής Όμβίας Έλλάδος—Όδός Ξενοφάντος 15α
Α θ ή ν α ς

Κόριε Πρόεδρε,
Η Έλληνική Έταιρεία Προστασίας της Φύσεως διά του κ. Τακάρου Σαντορινιού μας ένήμερωσε γιά τή μεγάλη σας συνεισφορά ώς προς τή διάδοση των μαθημάτων της προστασίας της Φύσεως, τά οποία έχει προτοιμάσει ή Οργάνωσή μας και τά όποια μέ τή φροντίδα της Έλληνικής Έταιρείας έχουν προσαρμοσθή στις έλληνακές συνθήκας.

Σπαύδουμε να σάς εύχαριστήσομε θερμά γι' αυτήν την τόσο άποτελεσματική βοήθεια, την όποία ήθέλησατε να προσφέρητε σέδ έργο μας, γιάτι έφροντίσατε να καταχωρηθή σέδ περιοδικό των διδασκάλων δόκλιχο τήσ κείμενο των μαθημάτων τούτων. Η εύχάριστη αύτη πρωτοβουλία, όπως ήταν φυσικό, έχει έπισύρει την προσή όλων των μελών μας και αναφέρεται ώς παράδειγμα.

Έπαυλαλαμβάνοντες τίς θερμές μας εύχαριστίες, σάς παρακαλούμε, κ. Πρόεδρε, να δεχθήτε τή διαβεβαίωσιν της πύδ διακεκομμένης έκτιμήσεώς μας.

Ό Γενικός Γραμματέυς
JEAN—PAUL HARROY

ΑΙ ΕΥΧΑΙ ΜΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α. Μ. ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ

Α. Μ. Βασίλεα Έλλήνων ΠΑΥΛΟΝ

Έπί όνομαστική έορτή Ύμετέρας Μεγαλειότητος διδασκαλικός κόσμος Έλλάδος εύχεται όπως Ύψιστος χαρίζη Ύμιν ύγειαν και μακροήμερυσιν έπ' άγαθή φιλάτης Πατρίδος.

Διδασκαλική Όμβία Έλλάδος
Πρόεδρος ΚΟΥΤΡΑΣ

ΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΡΑΣΙΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

Τήν 21ην Ίουνίου ήνοιξε εις την μεγάλην αίθουσαν τελετών της Μαρσαλείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας, μεγάλη χειροτεχνική έκθεσις έργων των σπουδαστών και σπουδαστριών αύτης ύπό την διεύθυνσιν του έκλεκτου καλλιτέχου καθηγητού τών Τεχνικών κ. Αλέξ. Φαλιτάις. Τά τμήματα περιλαμβάνουν έργα, των μελών των διδασκάλων, άληθινα άριστοτεχνήματα τέχνης, τά όποια προσελκύουν τόν θαυμασμόν και τό ένδιαφέρον των επισκεπτών. Η έκθεσις περιλαμβάνει τά εξής τμήματα:

- 1) Διακοσμητική (κορύφωμα δημιουργικής έργασίας παρατήρησεως έκ του φυσικού, άνθων κλπ.).
- 2) Χαρτοτεχνία (χαρτοφάντικη, χαρτοκολητική) μέ έξαιρετικά δημιουργήματα έπισητικόν μέσον του μαθήματος της Γεωμετρίας—Όρυκτολογίας μέχρι ρυθμών (Βασιλικής—Βυζαντινής—Γοτθικής) τέλεινα σχέδια ναών, Έπίσης την εξέλιξιν της κατοικίας (άγροτικό σπίτι—πολυκατοικία). Μέσα συγκοινωνίας. Πλείστα όργανα διά τό μάθημα της Πειραματικής Φυσικής.
- 3) Βιβλιοδετική.
- 4) Γεωπονικά μηχανήματα, κλωβάι, άγροτικά έδη από του ήσοιδίου άρότρου κλπ.
- 5) Χαρτοπλαστική (έξαιρετος σιωτήρα έργασία, ίβρις διά τά μονοτάξια σχολεία).
- 6) Ανάγλυφοι χάρται.
- 7) Πλαστική μέ έργα θαυμασία κλπ. Αείζουν θερμά συγχαρητήρια εις τόν κ. Φαλιτάις και τούς άφριανούς δασκάλους μας.

ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΝ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Τήν 14 6 53 εις τό χωρίον Μοναστηράκι—Άμάρτιον—Ρεθύμνης έπραματοποιήθη ή Γ' γενική έκθεσις χειροτεχνημάτων της Β' Έκπαιδευτικής περ. Ρεθύμνης. Κατ' αυτήν και τό 90 σχολεία της περιφ. άπέστειλαν έκθεσις των χειροτεχνικών έργων των μαθητών (χορτοπλαστικής, χαρτοφάντικης, χαρτοκοπτικής, ξυλοκοπτικής, ηλιοπλαστικής, συρματοτεχνίας, γυψοτεχνίας κλπ. κλπ). Η έκθεσις έλαβεν πανηγυρικόν χαρακτήρα. Έγέμετο και' αύτη σχετική όμιλία ύπό της διεύσεως κ. Εύδοκίας Γεωργουλάκη, δι' ής έτοιμήθη ή μεγάλη σπουδαίους των χειροτεχνικών μαθημάτων διά τό παιδί. Εμπνευστής των τοιούτων έδους έκθέσεων χειροτεχνιών είναι ό άκούραστος και καινοτόμος έπιθεωρητής κ. Κώστας Άλιφιράκης.

Αί έργασίαι της ΚΕ' Γενικής Συνελεύσεως θά διεξαχθούσιν εις την αίθουσαν του Θεάτρου «ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ» Πλατεία Κολοκοτρώνη (παρακλιεύρας Παλαιάς Βουλής).—Οι συνάδελφοί αντιπρόσωποι δύνανται καθ' όλας τάς ήμέρας τάς πρό της Γενικής Συνελεύσεως συμπεριλαμβανομένης και της Κυριακής και από ώρας 8—1 π. μ. και 5—10 π. μ. να προσέρχωνται εις τά Γραφεία της Όμοσπονδίας προς λήψιν πληροφοριών και τακτοποιήσιν των οικονομικών έκπρεμοτήτων των συλλόγων των προς την Όμοσπονδίαν.